Cerrahi alan enfeksiyonları (CAE) günümüzde halen önemini korumaktadır. CAE'ler uzamış hastane yatışları, hastaneye yeniden yatışlar, morbidite, mortalite ve maliyet artışının en önemli nedenidir. CAE'ler hem toplumda hem de hastanede antibiyotik direncinin artmasına da neden olmaktadır. CAE'lerin önlenmesi ve kontrolünde ameliyat tekniğinin, ameliyathane koşullarının, preoperatif ve postoperatif bakımın yanı sıra, ameliyathane giriş çıkışlarında kurallara uyum da büyük önem taşımaktadır. Tüm ameliyathane süreçleri (giriş, çıkış, personel, hasta transferi, temizlik vb.), sağlık kurumunun Enfeksiyon Kontrol Komitesi tarafından belirlenen enfeksiyon önleme ve kontrol standartlarına uygun olarak yürütülür. Her yataklı tedavi kurumunun ameliyathaneleri ile ilgili talimatlarında, ameliyathanelere giriş ve çıkışlar için aşağıda yer alan hususları dikkate alması gerekmektedir.

- Ameliyathanelere personel giriş ve çıkışları kontrollü olmalıdır. Ameliyathane girişinde hareketlilik ve gereksiz giriş çıkışlar önlenmelidir.

  • Ameliyathane içerisinde kurum tarafından belirlenen, ameliyathaneye özgü forma (pantolon ve kısa kollu üst) giyilmeli, sivil kıyafetler veya sivil kıyafet üzerine giyilen boks önlüğü ile ameliyathaneye girilmemelidir.

  • Ameliyathane içerisinde partikül miktarını artıracak kıyafetler (polar vb.) giyilmemelidir. • Ameliyathanede giyilen formalar ameliyathane dışında giyilmemelidir. Ameliyathane çalışanları, ameliyathane içerisinde kullanılan forma, boks önlüğü, terlik, bone ve maske ile ameliyathane dışına (yemek vb.) çıkmamalıdır. Ameliyathaneye her girişte ilk giriş kuralları geçerlidir.

  • Formalar günde en az bir kez değiştirilmelidir. Kep ve boneler her vaka için değiştirilmelidir. Kep ve bone tüm saçları kapatmalı, sakal ve bıyıklar maske ile tamamen kapatılmalıdır.

  • Ameliyathane içerisinde giyilen formalara kan ve/veya vücut sıvısı sıçradığında ve enfekte/ kolonize hasta ile temas sonrasında forma değiştirilmelidir.

  • Ameliyat odasında steril malzemeler açılmadan önce oda kapısı kapalı olmalı, herkes maske takmış olmalı ve ameliyat süresince maske takılı kalmalıdır. Maskeler gevşek bağlanmamalı ve ameliyat sırasında ıslandığında/kirlendiğinde değiştirilmelidir. Maskeler ameliyat odasında ağız ve burnu tamamen kapatacak şekilde kullanılmalıdır.

  • Ameliyathane içerisinde ameliyathaneye özgü terlik/ayakkabı giyilmelidir. Ameliyathane terlikleri/ayakkabıları ameliyathane dışında giyilmemelidir. Ameliyathane içerisinde alanlar arasında geçişte terlik/ayakkabı değişimine gerek yoktur.

  • Ameliyat odasında kişi sayısı mümkün olan en az kişiyle sınırlandırılmalıdır.

  • Ameliyat odalarındaki her türlü gereksiz aktivite (giriş çıkışlar, konuşma vb.) cerrahi alan enfeksiyonu riskini arttırmaktadır. Bu nedenle ameliyat başladıktan sonra, ameliyat odalarına giriş çıkıştan kaçınılmalıdır. Gerekli malzemeler ameliyat öncesi ameliyat odasında hazır bulundurulmalıdır.

  • Ameliyat süresince ameliyat odasının kapısı kapalı olmalıdır.

  • Personel ameliyata girerken yüzük, bilezik, künye, kolye gibi takıları çıkartmalıdır. Tırnaklar kısa olmalı ve oje veya suni/yapay/takma tırnak kullanılmamalıdır.

- Hasta ameliyathaneye hasta gömleğini giymiş ve bone takılmış olarak kabul edilmelidir. Hastaların takıları ve protezleri ameliyathaneye getirilmeden önce serviste çıkarılmalıdır.

  • Ameliyathane girişinde paspas veya yapışkan yüzeyli malzeme kullanılmamalıdır. • Hasta, gerekli temizlik ve dezenfeksiyonunun yapılması şartı ile ameliyat odası/masasına kadar transfer araçları (yatak, sedye, tekerlekli sandalye vb.) ile taşınabilir. Sağlık kurumunun fiziki koşulları (oda kapısı genişliği, ameliyathane girişi ve ameliyat odası kapı genişliği, asansör vb.) ve hasta yatağı uygunsa hastanın kendi yatağı ile transferi yapılabilir.

  • Transfer araçlarının ameliyathane girişinde tekerlekleri ile alt şasi ve metal aksamları Enfeksiyon Kontrol Komitesi tarafından uygun görülen dezenfektanlar ile silinerek dezenfekte edilmelidir. Ayrıca transfer araçları kan ve vücut sıvıları ile kirlenme olduğunda en kısa sürede ve her kullanım sonrasında silinerek dezenfekte edilmelidir.

- Hasta transfer aracının üzerindeki nevresim, çarşaf ve benzeri tekstil ürünleri, klinikten çıkıştan hemen

önce yenilenmiş olmalıdır.

- İzolasyon önlemi olan hastaların transferleri, izolasyon önlemlerine uygun olarak sağlanır ve hasta başında izolasyon tanımlayıcı figürleri kullanılır.

- Çocuk hastalar için gerekli durumlarda ebeveynlerden (anne/baba/vasisi) sadece biri giriş kurallarına uygun olarak ameliyathaneye alınabilir. Pre-op ve post-op hasta bekleme alanı dışındaki alanlara geçişine izin verilmez.

- Ameliyathane veya hastane personeli olmayan kişilerin ameliyathaneye kabul edilme kuralları hastane idaresince belirlenmelidir.